

ΕΤΟΣ 67ον

4 Αυγούστου 2019

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 31 (3453)

ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΑΓΑΠΗ

Ποιός δέν θά κολλακευόταν, ἄν τοῦ ἔλεγαν «εἶσαι δυνατός», καί μάλιστα στή σημερινή ἐποχή, πού ἡ αἰσιοδοξία καί ἡ αὐτοεκτίμηση τῶν περισσοτέρων δέν βρίσκονται σέ ικανοποιητικά ἐπίπεδα. Ἴσως ὅμως νά «ἀπήρχετο ἠλυπούμενος», ἄν τοῦ πρόσθεταν: «Ἐπειδή εἶσαι δυνατός, ἔχεις περισσότερη δουλειά· θά πρέπει νά μὴν εἶσαι αὐτάρεσκος, ἀλλῆλὰ νά στηρίζεις καί τοὺς ἀδύνατους κατεβαίνοντας στό δικό τους ἐπίπεδο». Μᾶς ἀρέσουν οἱ ἔπαινοι γιά τὰ ὅποια χαρίσματα μας, ἀλλῆλὰ δέν δεχόμαστε εὐχαρίστως τίς ἀπορρέουσες ὑποχρεώσεις γιά τήν καρποφόρα καλλιέργειά τους.

Συγκατάβαση «πρός οἰκοδομήν»

Τό ὑψηλότερο χάρισμα εἶναι ἡ δυνατή πίστη μέ βαθιά ἐπίγνωση τῆς ἐν Χριστῷ ἀληθείας, πού συνοδεύεται ἀπό σύνεση καί διάκριση· μιά πίστη, πού δέν κλονίζεται εὐκόλῃ ἀπό ἀσυνέπειες προσώπων, ἀπό παντοειδεῖς θλίψεις καί «σιωπές τοῦ Θεοῦ». Μιά τέτοια πίστη ξεκινάει βέβαια ἀπό εἰλικρινή ἀνθρώπινη ἀναζήτηση μέ συνεπή ἄσκηση καί μελέτη, ἀλλῆλὰ τελικά ἀποτελεῖ ἐξ ὀλοκλήρου δωρεά τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖνος τή δίνει ἀπό τήν ἄπειρη ἀγάπη του καί ἀπό τή λαχτάρα του γιά τή δική μας σωτηρία.

«Σέ ὅποιον ὅμως τή δεχθεῖ, δημιουργεῖ εὐθύνες καί χρέος», μᾶς λῆει σήμερα ὁ Ἀπόστολος. Καί ὁ ἱερός Χρυσόστομος ἐξηγεῖ: « Ὡς εἶπες δυνατός; Στόν Θεό ἀπόδωσε τήν ἀμοιβή πού σέ δυνάμωσε· καί θά τήν ἀποδώσεις βοηθώντας τόν ἀδύνατο ἀδελφό σου· ἐξάλλου κι ἐμεῖς ἀδύνατοι ἦμασταν καί ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ μᾶς δυνάμωσε». Ἡ βοήθεια αὐτή ἔχει τό ὄχι εὐκαταφρόνητο κόστος νά ἀνεχόμαστε τίς ἀδυναμίες τῶν ἀδυνάτων, μέ ἀποτέλεσμα νά μὴν κάνομε τὰ ἄρεσά στόν ἑαυτό μας, ἀλλῆλὰ τὰ ἄρεσά σ' αὐτούς. Φυσικά αὐτό δέν ἔχει καμία σχέση μέ ἰδιοτελεῖς ἀνθρωπαρέσκειες· δέν πᾶμε νά τοὺς κολλακῆσουμε οὔτε νά τοὺς γίνουμε ἀπλῶς συμπαθεῖς. « Ὡς ἂν (μέ τέτοιο πνεῦμα) ἄρρεσα στοὺς ἀνθρώπους, τότε δέν θά ἦμουν δοῦλος τοῦ Χριστοῦ», θά πεῖ σέ

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ρωμ. ιε´ 1-7)

Ἀποδοχή τῶν συνανθρώπων μας

Ἀδελφοί, ὀφείλομεν ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βασιλεύειν, καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν. Ἐκαστος γὰρ ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν· καὶ γὰρ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρρεσεν, ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, Οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδίζόντων σε ἐπέπεσον ἐπ' ἐμέ. Ὅσα γὰρ προεγράφη, εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν προεγράφη, ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως τῶν γραφῶν τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δῶν ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν, ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἐνὶ στόματι δοξάζητε τὸν Θεὸν καὶ πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς προσελάβετο ὑμᾶς εἰς δόξαν Θεοῦ.

ἄλλη ἐπιστολή του ὁ Παῦλος (Γαλ. 1,10). Τὰ κριτήρια μιᾶς τέτοιας συγκατάβασης εἶναι μόνο «τὸ ἀγαθὸ» καὶ «ἡ οἰκοδομὴ» τῶν ἀσθενῶν ἀδελφῶν.

Πολλὴς φορές ἡ συγκατάβαση συνίσταται καὶ στὴν ἀναζήτηση τοῦ κατάλληλου καιροῦ γιὰ τὴ βοηθητικὴ παρέμβαση στὸν ἀσθενῆ ἀδελφό. Πολὺ εὐστοχα ὁ ἅγιος Θεοφύλακτος ἐπισημαίνει ὅτι «συχνά, αὐτὸ πού κάνεις γιὰ νὰ βοηθήσεις τὸν ἄλληλον, ἔστω κι ἂν εἶναι καλὸ, ἀντὶ νὰ οἰκοδομεῖ γκρεμίζει, ἐπειδὴ ἔγινε ἄκαιρα. Ἡ γὰρ ἄκαιρος ἐπίπληξις οὐκ οἰκοδομεῖ». Ἐνα περιστατικὸ ἀπὸ τὸν βίο τοῦ ἁγίου Σιλβουανοῦ τοῦ Ἀθωνίτη μιλάει μόνο του. Κάποια φορά στὰ νιάτα του ξενύχτησε ἀσωτεύοντας. Τὴν ἄλλη μέρα ὁ πατέρας του τοῦ εἶπε σὲ ἥπιο τόνο: «Ποῦ ἦσουν αὐτὴν νύκτα, παιδί μου; Μὲ πονοῦσε ἡ καρδιά μου». Ἐνθυμούμενος ὁ Ἅγιος τοὺς μειλίχιους λόγους τοῦ πατέρα του ἔλεγε: «Ἐγὼ δὲν ἔφτασα στὰ μέτρα τοῦ πατέρα μου. Ἐκεῖνος, πρᾶος καὶ σοφὸς ἄνθρωπος, ἔψαχνε πάντοτε τὴν κατάλληλη στιγμή γιὰ νὰ μᾶς κάνει κάποια παρατήρηση· καὶ τὸ ἔκανε αὐτὸ, γιὰ νὰ μὴ μᾶς συγχύσει».

«Οὐχ ἑαυτῷ ἤρρεσεν»

Τὸ ἀνυπερβλήτο πρότυπο ἄκρας συγκατάβασης εἶναι ὁ Χριστὸς. Τό ὅτι πρῶτος Αὐτὸς «οὐχ ἑαυτῷ ἤρρεσεν» δὲν σημαίνει ὅτι ὅλα ὅσα ἔκανε γιὰ τὴ σωτηρία μας, δὲν τὰ ἔκανε ἐκούσιως. Σημαίνει ὅτι ὑπέταξε ἐκούσια τὸ θέλημα τῆς ἀνθρώπινης φύσης του στὸ θεῖο θέλημα: «Πάτερ, οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ». Ἐξηγεῖ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Μποροῦσε ὁ Χριστὸς νὰ μὴν ὀνειδισθεῖ· μποροῦσε νὰ μὴν πάθει ὅσα ἔπαθε, ἂν ἐπιζητοῦσε τὸ δικό του καλὸ ὡς ἄνθρωπος. Ἀλλ' ὅμως δὲν θέλησε. Προτίμησε τὴ δική μας σωτηρία. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Παῦλος δὲν ἤθελε νὰ δείξει ἀπλῶς ὅτι ὁ Χριστὸς ἔγινε ἄνθρωπος, ἀλλὰ καὶ ὅτι δέχθηκε ἀτιμωτικὸ θάνατο γιὰ χάρη μας, ὅπως εἶχε προφητεθεῖ καὶ στοὺς Ψαλμοὺς».

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἀδελφοί, ἐμεῖς οἱ δυνατοί πρέπει νά βασιτάζωμεν τάς ἀδυναμίας τῶν ἀδυνάτων καί νά μή περιοριζώμεθα εἰς ὅσα εἶναι ἀρεστά εἰς τόν ἑαυτόν μας. Ὁ καθένας ἀπό μᾶς ἄς φροντίζη νά εἶναι ἀρεστός εἰς τόν πλησίον διά τό καλόν του καί τήν οἰκοδομήν του, διότι καί ὁ Χριστός δέν ἐζήτησε ἐκεῖνα πού ἦσαν ἀρεστά εἰς τόν ἑαυτόν του, ἀλλά, καθώς εἶναι γραμμένον, Αἱ ὑβρεις τῶν ὑβριστῶν σου ἔπασαν ἐπάνω μου. Διότι ὅσα προεγράψασαν, ἐγράψασαν γιά τήν διδασκαλίαν μας ὥστε διά τῆς ὑπομονῆς καί τῆς παρηγορίας πού δίνουν αἱ γραφαί νά διατηροῦμεν τήν ἐλπίδα. Καί εἶθε ὁ Θεός πού εἶναι ἡ πηγὴ τῆς ὑπομονῆς καί τῆς παρηγορίας νά σᾶς ἀξιώσῃ νά ἔχετε τό ἴδιο φρόνημα μεταξύ σας κατὰ τό υπόδειγμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὥστε ὅλοι μαζί μέ μιὰ ψυχὴ καί μέ ἓνα στόμα νά δοξάζετε τόν Θεόν καί Πατέρα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Διά τοῦτο ὁ ἕνας νά δέχεται τόν ἄλλον, ὅπως καί ὁ Χριστός σᾶς ἐδέχθηκε διά νά δοξασθῇ ὁ Θεός.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλα, Ἀρχιμ. Εὐδ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀθιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

Ἡ ἀναφορά στοὺς Ψαλλοὺς, πού ἦταν βασικό ἀντικείμενο μελέτης καί περιεχόμενο τῆς πλατρείας τῆς Συναγωγῆς, δίνει ἀφορμὴ στόν Ἀπόστολο νά τόνισῃ τή σημασίαν τῆς μελέτης τῶν Θείων Γραφῶν. Οἱ κατεξοχὴν καρποὶ αὐτῆς τῆς μελέτης εἶναι ἡ ὑπομονὴ καί ἡ ἐλπίδα, διά τῶν ὁποίων «νευρούμεθα καί παρακαλοῦμεθα», θά πεῖ ὁ Χρυσορρήμων Ἰωάννης. Χωρὶς αὐτό τό «νεῦρο» καί αὐτὴ τὴν παρηγορίαν, πού εἶναι πάντοτε ἀλληληλένδετα, δέν μπορούμε νά βροῦμε τὴ δύναμιν νά βασιτάζουμε καί «τά ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων». Καί εἶναι χαρακτηριστικὸ ὅτι ὁ Παῦλος ὀνομάζει ἐδῶ τόν Θεόν, «Θεὸ τῆς ὑπομονῆς καί τῆς παρακλήσεως», ξεχωρίζοντας αὐτά τά τόσο ἀπαραίτητα γιά ἐμᾶς δῶρα τῆς ἀγάπης του.

«Ἐν ἐνὶ στόματι καί μιᾷ καρδίᾳ»

Ὁ ἀγῶνας τῆς ὑπομονῆς καί τῆς κατανόησης τῆς ἀδυναμίας τῶν ἄλλων ὀδηγεῖ στὴν ὁμοφροσύνην, πού δέν εἶναι μιὰ θεωρητικὴ σύγκλιση ἀπόψεων ἀλλὰ ἡ «κατὰ Χριστόν Ἰησοῦν» ὁμόνοια, τό «ὁμοθυμαδόν» τῆς Ἐκκλησίας. Μόνον μέ μιὰ τέτοια σύμψηξι μπορούμε «μέ ἓνα στόμα καί μιὰ καρδίαν» νά δοξάζουμε τόν Θεόν καί Πατέρα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Δοξολογία τοῦ Θεοῦ χωρὶς «πρόσληψη» τοῦ ενός ἀπὸ τὸν ἄλλο εἶναι ἀδιανόητη. Πῶς μπορούμε κρατώντας ἀποστάσεις μεταξύ μας νά δοξολογοῦμε ἓνα Θεόν, ὁ ὅποιος, γιά νά μᾶς προσλάβῃ ὅλους, ἤπλωσε τὰ χέρια του στόν Σταυρό;

Δοξολογεῖται, λοιπόν, ἡ δυσφημεῖται ἓνας Θεός, ὅταν κάποιος πρῶτον ἐτερόδοξος πού μετεστράφη στὴν Ὁρθοδοξίαν ἐξομολογεῖται μέ πικρία: « Ἐκωπαλέψῃ σκληρὰ ἀπὸ τότε πού ἔγινε ὀρθόδοξος. Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία,

4 Αύγουστου 2019: ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Τῶν ἐπτά παιδῶν τῶν ἐν Ἐφέσῳ.

Ἦχος: πλ. β΄ – Ἐωθινόν: Ζ΄ – Απόστολος: Ρωμ. ιε΄ 1-7 – Εὐαγγέλιον: Μτθ. θ΄ 27-35.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 11 Αύγουστου, Η΄ Ματθαίου.

Απόστολος: Α΄ Κορ. α΄ 10-17 – Εὐαγγέλιον: Μτθ. ιδ΄ 14-22.

ἐνῶ ἀπό τό ἕνα μέρος προσφέρει ἀληθινή πατρεία, ἱστορική συνέχεια καί ἀποστολική διαδοχή, ἀπό τό ἄλλο παρουσιάζει μιὰ ψυχρότητα, κοινωνική τυπικότητα καί ἔντονο ἐθνικισμό. Οἱ ἐκκλησιαζόμενοι δέν μέ ἔκαναν νά νιώσω μέλος τῆς ἐνορίας. Θά ἦταν σκληρό γιά μένα νά ξαναγυρίσω στήν προηγούμενη ὁμολογία, τώρα πού ἐξῆσα τήν ἀλήθεια· δέν ἔχω ὅμως γευτεῖ ἀληθινή ἀγάπη. Ὑπάρχει, ἄραγε, ἀλήθεια χωρίς ἀληθινή ἀγάπη;»

Ὑπάρχει, πράγματι, δυνατή ὀρθόδοξη πίστη χωρίς ἀγάπη;

Ἄρχιμ. Β. Λ.

Νέα ἔκδοση

Ἐπισκόπου Φαναρίου Ἀγαθαγγέλου

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΜΗΤΕΡΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΚΑΙ Η ΧΑΡΙΤΟΒΡΥΤΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΟΥ ΤΙΧΒΙΝ

(Α΄ ἔκδοση, διαστάσεις 15x24 ἐκ., σελ. 56)

Στό Α΄ μέρος παρουσιάζεται μέ εὐσύννοπο, λυρικό καί βαθύτατα θεολογικό λόγο ἡ σημασία τῆς Παναγίας ὄχι μόνο στό μυστήριο τῆς οἰκονομίας τῆς σωτηρίας, ὅπως φαίνεται ἄλλωστε καί ἀπό τό ὄνομα Θεοτόκος (Μήτηρ Θεοῦ), ἀλλά καί στή λατρευτική ζωή καί στήν εἰκονογραφική παράδοση τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Τό Β΄ μέρος ἀναφέρεται στήν ἀρχαία παράδοση τῆς εἰκονογράφησης τῆς θαυματουργικῆς εἰκόνας τῆς Παναγίας τοῦ Τιχβίν ἀπό τόν ἀπόστολο Λουκά, μέχρι τή μεταφορά της ἐπί Βασιλίσσας Εὐδοκίας (460) ἀπό τήν Ἀντιόχεια στή Βασιλεύουσα καί ἀκολουθῶς τήν ἐμφάνισή της (1382) στό Νόβγκοροντ. Ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον παρουσιάζουν οἱ παραδόσεις τῆς ρωσικῆς Ἐκκλησίας, σχετικά μέ τά θαύματα τῆς εἰκόνας τοῦ Τιχβίν κατά τή διάρκεια τῶν πολέμων τῆς Ρωσίας μέ τή Σουηδία (18ος αἰ.) καί τοῦ Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου.

Τό βιβλίο κοσμεῖται ἀπό σπάνιας ὁμορφιᾶς τετράχρωμες εἰκόνες.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰαοῦ 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ΄ ὅλο τόν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr